

Poliklinische behandeling met radioactief Jodium-131

In deze tekst leest u meer over de poliklinische behandeling met radioactief Jodium-131. Waarom u deze behandeling krijgt, hoe de behandeling verloopt en wat belangrijk is om te weten.

Waarom wordt een behandeling met radioactief Jodium 131 gegeven?

Een behandeling met radioactief Jodium-131 kan in verschillende situaties gegeven worden. Bijvoorbeeld:

- om een te snel werkende schildklier langzamer te laten werken;
- om een te grote schildklier kleiner te maken;
- om de rest van een schildkliertumor of achtergebleven schildklierweefsel na de operatie te verwijderen.

Wat houdt de behandeling in?

De schildklier neemt Jodium op om er schildklierhormoon van te maken. Van deze eigenschap wordt gebruikgemaakt om de schildklier selectief te bestralen. Voor de behandeling krijgt u een capsule met radioactief Jodium toegediend. Dit radioactieve Jodium gaat ook naar de schildklier. Het radioactieve Jodium zendt ioniserende straling uit. Dit zorgt ervoor dat de schildklier kleiner wordt of dat de schildklierresten verdwijnen. De schildklier wordt hierbij van binnenuit bestraald. Deze bestraling beschadigt het weefsel rondom de schildklier vrijwel niet.

De schildklier neemt een deel van het toegediende Jodium niet op. Dit deel raakt u kwijt door het uit te plassen, uit te zweten en via de ontlasting. Dit gebeurt vooral in de eerste 24 uur na de toediening.

Omdat de schildklier het enige orgaan is dat Jodium opneemt, zal de rest van het lichaam vrijwel geen Jodium opnemen. Dus ook geen radioactief Jodium.

Medicijnen

Door sommige medicijnen kan de schildklier het radioactieve Jodium niet goed opnemen. Deze medicijnen moet u vóór de behandeling stoppen.

Bij uw oproep voor de behandeling laten wij u weten welke medicijnen van te voren gestopt moeten worden. De nucleair geneeskundige vertelt u of u na de behandeling weer met de medicijnen kan beginnen.

Hoeveel Jodium-131 krijgt u toegediend?

Hoeveel radioactief Jodium u krijgt hang af van:

- de grootte van de schildklier of de schildklierresten;
- de functie van de schildklier of de schildklierresten;
- welke schildklierziekte u heeft.

In een vooronderzoek bepalen wij de hoeveelheid Jodium die u krijgt toegediend bij de behandeling. Bij zowel het vooronderzoek als bij de behandeling mag u alleen een licht ontbijt nuttigen uiterlijk 2 uur voor de afspraak (kop koffie/thee en 2 beschuit/cracker met jam/honing).

Bijverschijnselen en gevolgen van de behandeling

Na de behandeling kan bij patiënten met een te grote of te snel werkende schildklier de schildklier te langzaam gaan werken. Dit kan na een korte tijd gebeuren, maar ook na een langere tijd. Zelfs tot jaren na de behandeling. U krijgt dan van uw internist of huisarts een medicijn met een schildkliervervangend hormoon.

Bijverschijnselen op korte termijn

Bij sommige mensen voelt de schildklier een beetje pijnlijk aan na de behandeling. De pijn verdwijnt binnen enkele dagen. Ook kunt u tijdelijk een beetje misselijk zijn na de behandeling. U kunt ook last krijgen van een droge mond en pijnlijke speekselklieren. Het is mogelijk dat rijpende eicellen en sperma beschadigd raken. Het advies is om binnen vier maanden niet zwanger te worden of een kind te verwekken.

Wanneer u ongeveer een week na de behandeling extra klachten krijgt van een te snel werkende schildklier zoals; gejaagdheid, vermoeidheid of hartkloppingen, adviseren wij u contact op te nemen met de afdeling Nucleaire Geneeskunde.

Bijverschijnselen op langere termijn

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat deze behandeling, op lange termijn, andere aandoeningen of bijwerkingen veroorzaakt.

Het ontslag

Als de hoeveelheid straling die uw lichaam uitzendt onder een bepaalde waarde is, mag u na de behandeling direct naar huis. U heeft dan nog wel radioactiviteit in uw lichaam. Mensen in uw omgeving kunnen dus straling ontvangen. Dit is niet gevaarlijk als de hoeveelheid straling maar erg laag is. Om de hoeveelheid straling voor mensen in uw omgeving zo laag mogelijk te houden krijgt u leefregels mee.

Leefregels na de behandeling

Als u naar huis mag krijgt u leefregels mee voor thuis. U vindt de leefregels hieronder. Wij bespreken deze leefregels en eventuele vragen met u voordat u naar huis gaat. U hoort ook van ons hoelang u de leefregels moet volgen. Dit hangt af van de hoeveelheid straling die uw lichaam nog uitzendt. Voor contact met volwassenen gelden de leefregels maximaal twee weken. Als u voor kinderen tot en met 10 jaar zorgt, dan gelden de leefregels maximaal 3 weken.

Algemeen

Hoe groter de afstand tot de stralingsbron, hoe minder straling een ander persoon ontvangt. Daarom raden wij u aan zoveel mogelijk afstand te houden tot uw huisgenoten en bezoekers. In ieder geval meer dan één meter, maar bij langdurige aanwezigheid liefst twee meter of meer.

Toilet

Het radioactief Jodium dat niet door de schildklier wordt opgenomen, verlaat het lichaam via de urine. U kunt normaal op het toilet plassen. Om besmetting van de toiletruimte te voorkomen moeten mannen ook zittend plassen. Na ieder toiletbezoek moet u uw handen goed wassen. Spoel na toiletgebruik tweemaal door.

Partners

Heeft u een partner? Dan raden wij u sterk aan apart te gaan slapen. Er moet minstens twee meter ruimte tussen u en uw partner zijn. Nog beter is het wanneer u in aparte kamers slaapt. Let erop dat de bedden in de twee kamers niet tegen dezelfde muur staan. Direct lichamelijke contact zoals knuffelen of seksueel contact moet beperkt worden tot maximaal 30 minuten per dag.

Kinderen

Kinderen tot en met 10 jaar zijn gevoeliger voor straling dan volwassenen. Daarom moet u direct lichamelijke contact zoveel mogelijk beperken. Houd ook zo veel mogelijk afstand. Neem kinderen niet te lang op schoot. Laat ze zoveel mogelijk door uw huisgenoten verzorgen. U mag uw kinderen wel even knuffelen of een zoen geven.

Vervoer

Als u reist met het openbaar vervoer dan mag u maximaal één uur in de buurt van dezelfde medereizigers zitten. Reist u met zijn tweeën in een auto? Ga dan schuin achterin zitten. De rit mag niet langer duren dan twee uur. Duurt uw rit langer dan twee uur? Of bent u met meer dan twee personen in de auto? Overleg dit dan met de stralingsdeskundige.

Bijeenkomsten

Bijeenkomsten waarbij u langer dan één uur naast dezelfde persoon zit moet u zoveel mogelijk vermijden. Bijvoorbeeld als u een reis maakt, een bioscoop bezoekt, kerkbijeenkomst of vergadering bijwoont.

Werk

Na het ontslag uit het ziekenhuis hoeft u zich meestal niet ziek te melden op uw werk. In een enkel geval kan dat wel nodig zijn. Wij bespreken dit dan met u bij uw ontslag uit het ziekenhuis. Er is een uitzondering: als u werkt in het basisonderwijs of in de kinderopvang met kinderen tot en met 10 jaar. In die gevallen moet u zich ziekmelden. U meldt zich dan ziek net zo lang als de periode van de leefregels.

Net als thuis moet u op het werk zoveel mogelijk afstand bewaren tot collega's en andere mensen.

Zwangerschap

Een behandeling met radioactief Jodium mag niet gegeven worden tijdens de zwangerschap. Het advies is om binnen vier maanden niet zwanger te worden of een kind te verwekken. Seksueel contact tijdens deze periode, is geen bezwaar.

Borstvoeding

U moet stoppen met borstvoeding geven voor de behandeling. Maar ook na het ontslag uit het ziekenhuis mag u niet verder gaan met het geven van borstvoeding.

Ziekenhuisopname tijdens de periode met leefregels

Als u in de periode waarin u zich aan de leefregels moet houden wordt opgenomen in een ziekenhuis, dan moet u dit melden aan de stralingsdeskundige van dat ziekenhuis.

Vliegen kort na ontslag

Bent u van plan kort na uw ontslag uit het ziekenhuis een (lange) vliegreis te maken? Dan moet u dat tijdens het intakegesprek aangeven. De stralingsdeskundige zal u dan bij uw ontslag een douaneverklaring ("vliegbrief") meegeven. Hierin staat dat u een therapie met radioactief Jodium-131 heeft ondergaan. Daarin staat ook dat de dosis, die een medepassagier zal ontvangen onder de internationale dosislimiet van 1 mSv valt.

Tot slot

Mocht u nog vragen hebben over de behandeling of de periode na het ontslag, dan kunt u telefonisch contact opnemen:

Medische vragen:

Afdeling Nucleaire Geneeskunde: 020-4444200

Vragen over radioactiviteit of stralingsrisico's:

Stralingsdeskundige: 020-5668621